

DOI: 10.18523/2616-8502.2019.2.81-82

Людмила Підкуймуха

<https://orcid.org/0000-0003-2017-1213>

ЛІНГВОДИДАКТИЧНИЙ АСПЕКТ В УКЛАДАННІ СЛОВНИКА ВЛАСНИХ НАЗВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Рецензія на сьомий зшиток лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови «Назви природно-заповідних об'єктів», що вийшов у серії «Теорія і практика викладання української мови як іноземної» (укладач Ірина Процик. – Львів : Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2016. – 220 с.)

У Львові побачив світ черговий випуск лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови, над яким понад десять років працюють колеги із кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка (серію започатковано 2005 р.).

Поява такого видання – знакова подія в науковому житті. Насамперед це зумовлено нагальною потребою використання такого типу словника у практиці навчання іноземців української мови, адже дотепер вийшов лише лінгвокраїнознавчий словник українських апелятивів, що його уклали колектив авторів із Луцька (Україна в словах: мовоукраїнознавчий словник-довідник / упорядник і керівник авторського колективу Ніна Данилюк. – Київ : Видавничий центр «Просвіта», 2004. – 704 с.).

Цікавий задум лінгвокраїнознавчого лексикографічного видання, що має дидактичне спрямування, – семантизувати власні назви української мови, які мають національно-культурний компонент у значенні. Цілком виправданим є спосіб групування матеріалу за тематичним принципом, а також публікування словника окремими зшитками. Саме так легше апробувати запропонований матеріал і вносити необхідні корективи ще перед тим, аніж вийде друком цілісний

словник, що охоплюватиме всі раніше опрацьовані групи онімів.

Сьомий зшиток матеріалів до лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови під заголовком «Назви природно-заповідних об'єктів» містить 72 назви найважливіших українських природних охоронних об'єктів. Тут запропоновано словникові статті, які репрезентують назви біосферних заповідників (*Асканія-Нова, Східні Карпати, Чорноморський, Карпатський*), природних заповідників (*Горгани, Дунайські плавні, Єланецький степ, Медобори, Мис Март'яян, Розточчя, Дніпровсько-Орільський, Казантисський, Канівський, Карадазький, Кримський, Луганський, Опукський, Поліський, Рівненський, Український степовий, Черемський, Ялтинський гірсько-лісовий*), національних природних парків (*Гомільшанські ліси, Гуцульщина, Святі Гори, Синевир, Сколівські Бескиди, Азово-Сиваський, Вижницький, Гетьманський, Ічнянський, Мезинський, Ужанський, Шацький, Яворівський*), а також дендропарків (*Веселі Бокovenьки, Володимирська гірка, Знесіння, Олександрія, Софіївка, Тростянець, Устимівка, Алукинський, Лівадійський, Рудківський, Стрийський, Фороський парки*) і ботанічних садів (*Ботанічний сад імені академіка Олександра Фоміна Київського національного університету імені*

Тараса Шевченка, Ботанічний сад Львівського національного університету імені Івана Франка, Ботанічний сад Національного лісотехнічного університету України, Нікітський ботанічний сад, Центральний ботанічний сад Національної академії наук України в Києві).

Подання у лінгвокраїнознавчому словнику саме цієї тематичної групи власних назв вважаємо за цілком логічне та вмотивоване, адже в попередніх випусках, якими, до слова, послуговуються викладачі у своїй практичній діяльності, зокрема під час проведення занять із української мови як іноземної, такі номінації фактично не потрапляли (за винятком *Асканії-Нової* та *Софіївки*). Саме тому вибір цієї групи назв із яскраво вираженим національно-культурним компонентом у значенні для фіксування їх у лінгвокраїнознавчому словнику є переконливим.

На нашу думку, рецензований зшиток «Назви природно-заповідних об'єктів» представляє недостатньо опрацьовані та неповно висвітлені

в лінгводидактиці для іноземців аспекти відомостей про українські об'єкти природи, які іноземці схочуть неодмінно відвідати, ознайомившись з інформацією у словнику. Укладач цього випуску не лише розкриває механізми процесу називання природних об'єктів, а й водночас подає дуже ґрунтовні енциклопедичні відомості про національні парки, заповідники, ботанічні сади та дендропарки. Лексикографічну працю написано цікаво й зрозуміло, що є важливим чинником для залучення якнайширшого кола читачів. Беззаперечну практичну цінність у процесі навчання іноземців української мови мають додатки до словника, що містять тексти різних жанрів: наукові, науково-популярні та художні, у яких функціонують описані в словнику назви природно-заповідних об'єктів.

Вважаємо, що зшиток «Назви природно-заповідних об'єктів» стане вагомим складовим цілісного лінгвокраїнознавчого словника власних назв української мови.

Матеріал надійшов 12.10.2018